

Vraag nr. 46
van 20 december 2002
van mevrouw MARLEEN VAN DEN EYNDE

Gemeentelijke leninglast – Toezicht

Momenteel is de rentevoet laag en bijgevolg zeer gunstig voor het aangaan van leningen. Sommige gemeentebesturen zijn dan ook veeleer geneigd om leningen aan te gaan in plaats van te investeren met eigen middelen.

In de praktijk blijkt zelfs dat sommige gemeenten reeds een leninglast hebben van bijna 1 miljard frank of 25 miljoen euro.

1. Op welke manier houdt de Vlaamse overheid controle op de gemeentelijke leninglast ?
2. Staat er een limiet op het aangaan van leningen, met andere woorden : tot hoever mag de leninglast van een gemeente reiken ?

Antwoord

In antwoord op haar vragen met betrekking tot de gemeentelijke leninglast, maak ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger er attent op dat de gemeenten op financieel vlak een grote autonomie genieten.

Wat de (investerings)uitgaven betreft, kunnen ze dan ook zelf vrij bepalen op welke wijze ze deze willen financieren, hetzij met eigen middelen, al dan niet voortvloeiend uit opbrengsten uit vervreemdingen, hetzij met externe financiering, waaronder leningen.

De enige verplichting die de gemeenten hierbij hebben is dat zij de lasten van deze leningen opnemen in de begroting en in het financieel meerjarig beleidsplan, dat normalerwijze loopt over een tijdsperiode van 4 jaar (eigen dienstjaar inclusief), elk jaar moet geactualiseerd worden en in evenwicht zijn gedurende elk van de jaren waarover het loopt. De lasten van leningen met een langere looptijd worden dan ook slechts gedeeltelijk binnen één en dezelfde legislatuur verwerkt in het meerjarig beleidsplan, maar blijven voor de verdere toekomst een last die de begroting blijft verzwaren.

In geen enkele wet is bepaald dat er een limiet is met betrekking tot het aangaan van leningen door de gemeenten, zodat gemeenten "in principe" alle investeringsuitgaven uitsluitend zouden kunnen fi-

nancieren met leningen, zonder rekening te houden met de opbrengsten uit vervreemdingen, die eveneens moeten aangewend worden ter financiering van investeringsuitgaven.

Anderzijds spreekt het vanzelf dat de gemeentebesturen het zuinigheidsbeginsel moeten respecteren en hun financiën oordeelkundig beheren.

Ik acht het daarom niet verdedigbaar dat een gemeente een grote hoeveelheid eigen middelen zou aanhouden en beleggen, en ter zelfdertijd nagenoeg alle investeringsuitgaven zou financieren met leningen, waarvan de rentevoet normalerwijze hoger ligt dan de opbrengst uit beleggingen.

In dat verband kan ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger eveneens verwijzen naar de publicatie van mijn administratie Binnenlandse Aangelegenheden "De Gemeentefinanciën 2002", en meer bepaald op p. 42 en 57, waar de begrippen "optimalisatiepotentieel" en "autofinancieringsgroei-potentieel" worden verduidelijkt en worden geïllustreerd met cijfergegevens.

De Vlaamse overheid beschikt over de gegevens van de jaarrekeningen van de Vlaamse gemeenten (laatste 2000, weldra 2001).